

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

17 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de effectieve invoering van de dienstencheques

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de verstrenging van de voorwaarden voor een verlenging van de verblijfsvergunning van buitenlandse werknemers

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over initiatieven om vrouwen op te leiden voor traditionele mannenberoepen

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tekort aan kandidaten om openstaande vacatures in te vullen en de resultaten van het doelgroepenbeleid

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de stijging van de Vlaamse werkloosheid in het algemeen en van de jeugdwerkloosheid in het bijzonder

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de evolutie van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen

**Commissie voor Economie, Landbouw,
Werkgelegenheid en Toerisme**

Donderdag 17 oktober 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.39 uur.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de effectieve invoering van de dienstencheques

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de effectieve invoering van de dienstencheques.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, bijna een jaar geleden werd het systeem van de dienstencheques ingevoerd. Vooral het bedrijfsleven klaagt er over dat die regeling nog steeds niet operationeel is. Het budget dat hiervoor werd uitgetrokken, ligt er nog steeds ongebruikt bij. Bovendien bestaat er nog altijd geen reglement van erkenning. De privé-bedrijven weten niet wat de voorwaarden zijn.

Mijnheer de minister, we wachten nu al een jaar. Wanneer wordt het systeem volledig operationeel ? Welke maatregelen zult u treffen ? Kunt u een datum vooropstellen ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal een kort, formeel en inhoudelijk antwoord geven. In artikel 80, punt 4c van het Reglement van het Vlaams Parlement staat dat vragen in verband met reeds ingediende ontwerpen van decreet onontvankelijk zijn. De onderwerpen die hier nu worden aangekaart, zullen ter sprake komen bij de behandeling van punt 8 van de agenda van vandaag. Straks zullen we het debat voeren over het ontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap. Alle vragen kunnen dan aan bod komen.

Het systeem kan in werking treden op 1 januari 2003 of vroeger. Dit hangt onder andere af van de werkzaamheden van vandaag.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik ben zeer verheugd over uw klaar en duidelijk antwoord. Ik zal straks dezelfde vragen stellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de verstrenging van de voorwaarden voor een verlenging van de verblijfsvergunning van buitenlandse werknemers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de verstrenging van de voorwaarden voor een verlenging van de verblijfsvergunning van buitenlandse werknemers.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik kan begrijpen dat men de voorwaarden om de verblijfsvergunning van buitenlandse werknemers te verlengen, wenst te verstrengen. Als we hoogopgeleiden aantrekken, dan verdwijnen uit de ontwikkelingslanden de broodnodige brains, noodzakelijk voor de eigen ontwikkeling. Het stuit me tegen de borst dat wij, West-Europeanen, die een overschot aan gekwalificeerd personeel hebben, mensen weghalen uit landen uit de derde wereld. Juist die mensen zouden ginds moeten instaan voor de ontwikkeling van de eigen economie en wetenschap.

Anderzijds stellen we vast dat geschoolde jongeren van hier tegenwoordig moeilijk aan een job geraken. Er is een stijging van de werkloosheid van hoogopgeleide jongeren. Dat is een probleem zowel voor ons als voor de derdewereldlanden waar die mensen vandaan komen. De overgrote massa van onze werklozen zijn laaggeschoolden. Bovendien is ook het grootste deel van de al aanwezige migranten werkloos.

Mijnheer de minister, legt u de lat niet te hoog? We hebben toch ook laaggeschoolden met verblijfsvergunningen, die hetzelfde probleem stellen als de hooggeschoolden. Vreest u niet, door de lat zo hoog te leggen, dat u de laaggeschoolden treft, die per definitie het meest lijden onder de import van buitenlandse arbeidskrachten? Bent u bereid deze maatregel uit te breiden tot alle buitenlandse arbeidskrachten?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte vier aanwezige parlementsleden van de oppositie, voor de verblijfsvergunningen is de federale overheid bevoegd. Zowel het maken als het uitvoeren van de wet zijn federale bevoegdheden.

De bevoegdheid voor arbeidsvergunningen is gedeeld. Het maken van de wet en de uitvoeringsbesluiten is een federale bevoegdheid, de toepassing van de wet, het afleveren van de arbeidsvergunningen dus, is een gewestelijke bevoegdheid.

In België wordt uitgegaan van het principe dat er geen economische immigratie wordt toegelaten. Op dit principe zijn er uitzonderingen. Eén van de uitzonderingen zijn de hooggeschoolden, op voorwaarde dat ze het juiste loon krijgen. Een andere uitzondering wordt gemaakt voor sportbeoefenaars, of voor welbepaalde situaties op de arbeidsmarkt. Er zijn dus heel specifieke categorieën waarop uitzonderingen kunnen worden toegepast.

Op het Vlaams niveau neemt de administratie Werkgelegenheid in eerste aanleg de beslissing, in tweede aanleg neem ik persoonlijk een beslissing na een aanvullend onderzoek. Voor die uitzonderingen ben ik zo streng mogelijk. Ik ga ervan uit dat bedrijven moeten investeren in opleidingen en niet de gemakkelijke weg kiezen van geschikt personeel te zoeken in het buitenland. Bovendien krijgen allochtonen die hier regelmatig verblijven, te weinig kansen op de arbeidsmarkt. Ik probeer om via een strenge immigratiepolitiek het aanwerven van hier legaal verblijvende vreemdelingen te bevorderen. Dat is de grote lijn van mijn beleid.

Er is nu een discussie ontstaan omdat de Belgische overheid via een KB versoepelingen voor economische immigratie wil invoeren. Een van die versoepelingen is, op vraag van het bedrijfsleven, het doorbreken van de beperking in tijd tot 4 jaar voor de categorie hooggeschoolden, door te voorzien in een verlengingsmogelijkheid. In het KB dat momenteel bij de Raad van State voorligt, is in die mogelijkheid voorzien. Na formele en informele onderhandelingen zijn daar echter voorwaarden aan toegevoegd, in het bijzonder ook op mijn vraag. Zo kan de regionale minister die bevoegd is voor de uitvoering zijn voorwaarden stellen in de richting van het investeren in opleidingen en het aanwerven van allochtonen. Nu reeds zeg ik dat ik de verlenging van de arbeidsvergunning van hooggeschoolden koppel aan bewijzen van bedrijven inzake het investeren in opleidingen en het aanwerven van allochtonen.

Dat is meteen het antwoord op uw vraag of we hiermee de laaggeschoolde vreemdeling benadelen, wat uw bekommernis is. Dat is niet het geval: die komt op dat vlak niet ter sprake. We proberen alle laaggeschoolden – ik noem ze liever kortgeschoolden – te steunen, door te trachten bedrijven via het marktmechanisme te stimuleren tot het

Landuyt

meer investeren in opleidingen voor iedereen. In het bedrijfsleven is er nu veel sprake van knelpunten. Er zijn vacatures die niet kunnen worden ingevuld omdat we niet hebben geïnvesteerd in het vormen van mensen met het oog op die vacatures. De best geplaatsten om die investering te doen, zijn de bedrijven zelf.

Ik geef een heel concreet voorbeeld. Heftruckchauffeur is een knelpuntberoep. In die bedrijven waar men heftruckchauffeurs zoekt, werken mensen aan de band die eigenlijk heftruckchauffeur zouden kunnen zijn, maar niet in de mogelijkheid verkeren om dit te doen. Ze hebben werk onder hun niveau aanvaard in moeilijkere tijden en houden daaraan vast. We proberen dus zelfs bedrijven te steunen om die persoon aan de band de kans te geven om als heftruckchauffeur te werken, zonder dat hij zijn plaats aan de band verliest als het mislukt. Er is dus nood aan een heel bewuste investering in opleiding binnen de bedrijven.

Een gelijkaardig verhaal is dat van de binnenscheepvaart. Dat gaat dan wel over laaggeschoolden. Dit is een zeer actuele discussie. Door het sluiten van veel staatsrederijen in Oost-Europa is daar veel geschikt kortgeschoold personeel. Toen dat werd vastgesteld, ontstond bij de binnenschippers plots een grote vraag naar dat personeel. Ik heb geweigerd die immigratie toe te laten, want in de binnenscheepvaart blijkt vraag te zijn naar betere arbeidsomstandigheden. Als we die omstandigheden aanpassen, dan zouden er meer geschikte kandidaten zijn. Ook moet de binnenscheepvaart investeren in opleiding. De Vlaamse overheid helpt daarbij. Vorige week nog werd een opleidingsschip ingehuldigd, op kosten van minister Stevaert, als minister bevoegd voor mobiliteit. Vrijdag zal de Vlaamse regering een opleidingsakkoord goedkeuren met de sector van de binnenscheepvaart.

Met onze houding inzake economische immigratie, waar we de uitzonderingen streng behandelen, steunen we net zo goed kortgeschoolde werknemers die nog geen werk hebben. Maar het blijft een soms harde discussie. Met de binnenscheepvaart was dat het geval, omdat ik daar het been heb stijfgehouden. Ik heb hetzelfde gedaan met de transportsector. Die sector vroeg 5.000 toelatingen tot immigratie. Ook dat heb ik geweigerd, maar ik heb wel met de sector een akkoord bereikt inzake de opleiding en de aanwerving van allochtonen.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Met de meeste redeneringen kan ik het wel eens zijn. Wel heb ik een bedenking. Bijscholing van laaggeschoolden zal niet zo evident zijn, vrees ik. We kunnen een laaggeschoolde nu eenmaal niet zomaar omtoveren met een bijscholing.

Ik vind het ook verontrustend om te lezen dat de werkloosheid plots stijgt bij de hooggeschoolde schoolverlaters. Het bedrijfsleven vraagt hooggeschoolden, maar tegelijkertijd stijgt de werkloosheid bij hooggeschoolden. Ik denk dat het bedrijfsleven uit die reserve zal putten en dat dit probleem zichzelf gaat oplossen.

Mijnheer de minister, ik kan het volledig eens zijn met uw strenge beleid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over initiatieven om vrouwen op te leiden voor traditionele mannenberoepen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over initiatieven om vrouwen op te leiden voor traditionele mannenberoepen.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook bij deze vraag gaat het over het bieden van oplossingen voor knelpuntberoepen. U hebt terzake een voorstel gedaan dat de kranten heeft gehaald. U wilt namelijk meer vrouwen typische mannenjobs laten doen.

Ik heb daar een paar bedenkingen bij. De fysieke arbeid in een deel van die beroepen leent zich er niet onmiddellijk toe om door dames te worden uitgevoerd. Is er een voorstudie gemaakt waaruit blijkt dat veel vrouwen bereid zijn of staan te popelen om een typisch mannenberoep uit te oefenen ? Vreest u niet dat u een systeem creëert waarvan alleen enkele uitzonderingen gebruik zullen maken ? Is er overleg gepleegd met de vrouwenorganisaties ?

Van Goethem

U hebt het over het inschakelen van vrouwen in mannenjobs. Ik vraag me af aan welke sectoren u denkt. In de kranten werd als voorbeeld een afbeelding getoond van een vrouw die met een kettingzaag in de hand lustig door de wouden huppelt. Blijkbaar is die vrouw liever bezig met een zaag dan met een afwasborstel. Ik kan begrip opbrengen voor de keuze van die dame, maar ik vraag me af of ze geen uitzondering is.

Wat gebeurt er als de VDAB aan een dame voorstelt om een opleiding te volgen voor een typisch mannenberoep en zij van mening is dat het beroep voor haar fysiek te zwaar is? Hoe zal de VDAB reageren op een dergelijke weigering van een opleiding of een werkaanbieding? Zullen de dames die weigeren om een opleiding te volgen omdat ze bang zijn dat ze het beroep niet aankunnen, een sanctie opgelegd krijgen van de VDAB?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Goethem, ik omschrijf eerst even onze werkwijze. Wij ondersteunen met Vlaams en Europees geld projecten die het roldeurbrekend werken stimuleren, bijvoorbeeld projecten ter bevordering van kinderopvang door mannen of van bosbeheer door vrouwen. Het is de bedoeling om op termijn lessen te trekken uit de projecten op het vlak van opleiding en aanwerving.

U vraagt of de vrouwen met deze zaak gediend zijn. Het hele systeem is gebaseerd op vrijwilligheid. Het is een kwestie van aanbod op de arbeidsmarkt. Vrouwen kunnen zich aanbieden voor traditioneel als mannenberoep beschouwde functies en mannen kunnen zich aanbieden voor traditioneel als vrouwenberoep beschouwde functies. Dit laatste werd iets minder duidelijk benadrukt in de overheidscommunicatie. U moet het dus aan de vrouwen zelf vragen of ze met het systeem gediend zijn. Van verplichting is geen enkele sprake. Niemand is verplicht om een opleiding of een functie als beroepsroeping te beschouwen.

U vroeg ook of we hebben onderzocht of vrouwen typische mannenberoepen willen uitvoeren. We onderzoeken dit via de ondersteuning van de projecten die zich aandienen. Die projecten hebben blijkbaar succes. Bepaalde dames wensen inderdaad in te staan voor het bosonderhoud. We stellen bovendien vast dat een aantal van hen het werk beter doet dan de mannelijke collega's en dat ze vertrekken vanuit een andere invalshoek. Ik benadruk

nogmaals dat het hele systeem gebaseerd is op vrijwilligheid. We willen de nodige ervaring opdoen via de projecten. Of het nu over uitzonderingen gaat of niet, zal blijken uit de evaluatie van de projecten.

U vroeg ook of er overleg werd gepleegd met de vrouwenorganisaties. Dit is afhankelijk van de verhouding tussen de sociale partners en de vrouwenorganisaties. De projecten putten immers middelen uit het Europees Sociaal Fonds. De besteding van de middelen gebeurt in samenspraak met de sociale partners.

Uit onderzoek blijkt dat het systeem vooral werkt voor knelpuntberoepen in de metaalsector, voor beroepen zoals heftruckchauffeur, voor ICT-opleidingen, voor bosbeheer en groenonderhoud, voor bouw en restauratie door vrouwen en voor weven en kinderopvang door mannen. Ik herhaal nogmaals dat zowel vrouwen als mannen vrijwillig in de opleiding of het beroep stappen. De vraag gaat van hen uit.

Wat de beoordeling van de werkwillemigheid betreft, verandert er niets. De werkwillemigheid van mensen wordt op basis van hun geschiktheid voor bepaalde beroepen gebaseerd. De vrouwen hoeven de vrees van de heer Van Goethem niet te delen. Noch vrouwen, noch mannen zullen worden verplicht om tegen hun zin bepaalde beroepen uit te oefenen.

Er is hier geen sprake van positieve discriminatie. Het betreft hier enkel het spontane doorbreken van rollenpatronen. Ik wil er trouwens op wijzen dat we heel wat projecten moeten weigeren omwille van het grote succes. De vraag is enorm.

Dit geldt onder meer voor de metaalsector. Heel wat vrouwen willen in de metaalsector werken. Het bedrijfsleven stelt zich evenwel vrij terughoudend op. Blijkbaar leeft de vrees bij de werkgevers dat de metaalarbeiders moeilijk aan knappere verschijningen op de werkvloer zullen kunnen wennen. Ik ken een zeer mooie dame die haar opleiding met succes heeft voltooid. Ze vindt echter zeer moeilijk werk in de metaalsector. Blijkbaar jagen de mogelijke niet-metaalgebonden effecten van haar verschijning op de werkvloer de werkgevers angst aan.

We moeten deze problemen door middel van projecten aanpakken. Ik wil er trouwens op wijzen dat we op dit vlak al een lange weg hebben afgelegd. Zo beschikten heel wat bedrijven in het verleden enkel over mannentoiletten.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Als ik het goed heb begrepen, gaat het hier om projecten op vrijwillige basis. Mijn voornaamste bekommernis betreft de mogelijke negatieve reactie van de VDAB op vrouwen die hieraan niet wensen te participeren. De minister heeft me echter verzekerd dat ik me geen zorgen hoeft te maken en dat er geen sprake is van sancties.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil hier nog even benadrukken dat de functies bij de VDAB door mannen en door vrouwen worden uitgeoefend. Aangezien de verhouding tussen de geslachten daar uitstekend is, stelt zich op dit vlak zeker geen probleem.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tekort aan kandidaten om openstaande vacatures in te vullen en de resultaten van het doelgroepenbeleid

De voorzitter : Aan de om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het tekort aan kandidaten om openstaande vacatures in te vullen en de resultaten van het doelgroepenbeleid.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, uit een recente studie over de tewerkstelling in Vlaanderen blijkt dat ongeveer 200.000 mensen zonder werk zitten en dat ongeveer 30.000 vacatures niet ingevuld raken. Werkgevers vinden voor 40 percent van de bestaande vacatures geen bevoegd personeel. Soms moeten ze 40 dagen wachten om een geschikte kandidaat te vinden. De hoofdmoot van de werklozen bestaat uit laaggeschoolden. Aan 11.500 van de openstaande vacatures zijn evenwel geen diplomavereisten verbonden.

Ik vrees dat deze situatie aantoont dat er een verschil is tussen de theoretische benadering van de tewerkstellingsproblematiek en de realiteit in het bedrijfsleven. Die theoretische benadering vinden we terug in het doelgroepenbeleid van de minister.

Ik vrees evenwel dat de minister zich te sterk op beperkte doelgroepen heeft gefixeerd. Het doelgroepenbeleid heeft immers niet veel resultaten opgeleverd. Er zijn nu, bijvoorbeeld, meer werkloze allochtonen dan 3 jaar geleden. Wat de tewerkstelling betreft, zit deze doelgroep weer op het niveau van 1999.

Ik veronderstel dat iedereen het erover eens is dat de daling van de werkloosheid die zich tussen 1999 en de eerste helft van 2001 heeft voorgedaan vooral een gevolg was van de toenmalige economische expansie. Momenteel worden we echter met een economische terugval geconfronteerd. Ik wil het woord recessie in dit verband niet gebruiken. Zo erg is de situatie momenteel nog niet. De economische groei verloopt veel trager dan enkele jaren geleden.

De gevolgen van deze stagnatie zijn bekend. Omwille van zijn open economie incasseert de tewerkstelling in Vlaanderen bij een economische terugval steeds de eerste slagen. We hebben enerzijds een zeker tekort aan arbeidskrachten, anderzijds is er een potentieel dat niet wordt gebruikt. We moeten ervoor zorgen dat deze twee elkaar terugvinden op de arbeidsmarkt.

Ik hoor van de bedrijven dat er geen kandidaten zijn voor dertigduizend jobs. Een derde ervan zijn jobs voor kortgeschoolden. De overgrote meerderheid van de werklozen zijn ook kortgeschoolden, en daar wringt het schoentje. Blijkbaar is de opleiding die wordt aangeboden niet in overeenstemming met wat het bedrijfsleven verlangt. Mijn eerste vraag is of u enig zicht hebt op maatregelen die een oplossing kunnen bieden aan dat tekort.

Mijn tweede vraag is of u bereid bent af te stappen van het doelgroepenbeleid, want ik zie er weinig schot in komen. Zult u veeleer tot een beleid komen dat de globale werkloosheid aanpakt en niet op specifieke doelgroepen is gericht, maar op de hele bevolking ?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, ik wil u vragen het doelgroepenbeleid nog meer te stimuleren en nog meer initiatieven te nemen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, de oplossing is de stelling dat alles met alles samenhangt. Wat we beleidsmatig kunnen doen aan het invullen van vacatures, is het stimuleren van opleidingen zodat meer mensen geschikt kunnen zijn voor vacatures. Doelgroepenbeleid is heel specifiek

Landuyt

het vooropleiden en opleiden van bepaalde doelgroepen. De bezorgdheid van iedereen hangt eigenlijk samen.

Ik wil erop wijzen dat hoe beter het op economisch vlak gaat in Vlaanderen, hoe langer het duurt om een vacature in te vullen. Dat is de logica van de krappe arbeidsmarkt. Twee jaar geleden ging het zodanig goed dat men op het topmoment gemiddeld 49 dagen moest wachten om een vacature ingevuld te krijgen. Nu daalt dat aantal dagen opnieuw. Dat is een slecht teken voor de mensen. Het betekent dat het aanbod aan werknemers zo groot is omdat veel meer mensen werkzoekend zijn. De beste cijfers halen we in de crisisjaren, want ze zijn ooit gedaald tot minder dan een maand om een vacature in te vullen. Dat was een slechte tijd. Er waren veel werkzoekenden en weinig jobs, dus de weinige jobs werden zeer snel ingevuld. Dit zeg ik om de inschatting van de gegevens in een juiste context te plaatsen.

De vaststelling blijft dat we momenteel in een fase van stijgende werkloosheid zitten, maar er toch nog altijd openstaande vacatures zijn. Een van de nieuwe methoden om te weten of het beleid goed wordt gevoerd, is te kijken naar het invullen van vacatures. Op dit ogenblik hebben we via de VDAB reeds meer vacatures dan vorig jaar tijdens deze periode. Dat is een positief signaal, want er zit beweging in de economie. We halen een invullingsgraad van 78 percent, terwijl die van vorig jaar ongeveer 75 percent bedroeg.

We kunnen tal van metingen doen, maar we moeten een en ander relativeren. Het blijft voor de doelgroepen moeilijk en we zullen voor de mensen die het moeilijker hebben, zoals de allochtonen, bijzondere inspanningen moeten leveren, omdat ze nog een extra opstap moeten nemen. Op dat vlak steun ik ten volle de vraagsteller in zijn bezorgdheid ten aanzien van de doelgroepen. Het blijft de bedoeling om de twee te doen : werkgelegenheidsbeleid is in het bijzonder een opleidingsbeleid geworden en moet het nog meer worden, maar dat sluit niet uit dat we de vooropleiding van de doelgroepen moeten handhaven.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, het doelgroepenbeleid haalt niet veel uit. Ik vraag me af hoeveel samenwerking er eigenlijk is van de doelgroep zelf.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Van Goethem, uit cijfers waarover ik beschik, blijkt dat het doelgroepenbeleid wel werkt. In het algemeen vertoont de werkloosheid geen dalende trend. Ze stijgt lichtjes. Bij één categorie is er wel een constante daling, namelijk bij die van de langdurige werklozen. Structureel gaat het hier om het doelgroepenbeleid. Het conjunctureel beleid moet inspelen op het feit dat nu de sterke, blanke hoog opgeleide jongeman het moeilijk heeft.

Het doelgroepenbeleid functioneert wel. Ik verwijs hierbij naar de daling van langdurige werkloosheid in deze moeilijke tijden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de stijging van de Vlaamse werkloosheid in het algemeen en van de jeugdwerkloosheid in het bijzonder

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de stijging van de Vlaamse werkloosheid in het algemeen en van de jeugdwerkloosheid in het bijzonder.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in deze vraag komt de macro-economische en -sociale situatie aan bod. Mijnheer de minister, ik wil u niets verwijten. Wel stel ik vast dat bij de aanvang van deze legislatuur de prognoses in het regeerakkoord gebaseerd waren op gunstige groeicijfers uit de vorige periode en optimistische voorspellingen. Misschien was men iets te euforisch. De vooruitzichten en cijfers lieten toe om optimistisch te zijn.

Bogaert

Alle sociaal-economische parameters vertonen een negatieve trend. Ik heb mijn vraag ingediend op 3 september 2002. Sindsdien worden we om de ha-verklap om de oren geslagen met nieuw cijfermateriaal en nieuwe feiten. Zo was er onlangs de optocht in de Kempen, het probleem met Alcatel, de herstructureringen in de non-profitsector. De cijfers liegen er niet om. De situatie is nu misschien nog iets slechter geworden. De autoverkoop daalt met 13 percent, de werkloosheid stijgt met 4,7 percent. De actieve bevolking zonder job bedraagt bijna 12 percent. De stijgingen zijn in Vlaanderen exponentieel. We moeten er wel rekening mee houden dat Wallonië en Brussel reeds slecht scoorden. Het ene herstructureringsplan volgt op het andere, ook in de openbare en semi-openbare sector. Ik denk daarbij aan de NMBS, De Post, De Lijn.

In de privé-sector nemen multinationals 'mondiale' beslissingen, die spijtig genoeg ook bij ons een impact hebben. Indien Vlaanderen zich wil wapenen, moeten belangrijke sommen naar de bedrijven gaan om ze hier te houden. Zo moest plots 400 miljoen frank steun aan Opel Antwerpen worden gegeven. Ook voor Ford werd er een inspanning gedaan. Enerzijds zijn er herstructureringen, anderzijds moeten we zware financiële inspanningen doen, willen we de werkgelegenheid vrijwaren. Het zwaard snijdt langs twee kanten.

In Vlaanderen zijn er 216.000 werklozen, waarvan 158.000 uitkeringsgerechtigd. Dit is een stijging van 4,5 percent ten opzichte van juli van vorig jaar en 14,8 percent tegenover augustus van vorig jaar. Deze cijfers stemmen tot nadenken. Men zou verwachten dat de werkloosheid het hardst zou toeslaan bij de groep van de oudere werknemers. Dit is echter niet het geval. Vooral bij de jongeren wordt een ware ravage aangericht, zelfs bij degenen met een hoge opleiding. De jonge, blanke, goed opgeleide man en vrouw worden nu het slachtoffer van de huidige malaise. Het aantal werkloze jongeren is in één klap met 26 percent toegenomen. Dat is een kwart meer dan in 2001.

Mijnheer de minister, ook u hebt gezegd dat het beleid moet worden aangepast, onder meer via het heroriënteren van het startbanenplan. Een van de voorstellen was dat enkel jongeren onder de 25 jaar onder die gunstige regeling zouden vallen. De bedoeling zou zijn de werkloosheidsval bij die groep op te vangen. U wenst ook de hier wettelijk

verblijvende allochtonen meer jobkansen te bieden.

Federaal minister Onkelinx heeft het plan opgevat om de 19 nog bestaande banenplannen tot één doorzichtig werkgelegenheidsplan te reduceren. Het was inderdaad erg moeilijk om nog door het banenplanlandschap te fietsen. Los van partijpolitieke overwegingen moeten we vaststellen dat er op sociaal-economisch vlak tussen noord en zuid twee snelheden zijn. Dat is maar normaal. Zo moet ook rekening worden gehouden met de sociale biotopen, andere uitgangspunten, andere doelstellingen, enzovoort. Er is dan ook nood aan een duidelijke bevoegdheidsverdeling. In de toekomst zouden de regio's een eigen dynamiek moeten kunnen ontwikkelen, zonder dat er een voogdij is, die remmend werkt.

Mijnheer de minister, wat bedoelt u met het aanpassen van uw beleid op het terrein, uitgaande van het regeerakkoord en de daaropvolgende beleidsbrieven, nu u wordt geconfronteerd met een negatieve spiraal? Wat zijn de gevolgen voor de werkloosheid als de startbanenplannen exclusief voor jongeren tot 25 jaar worden voorbehouden? Heeft dat positieve gevolgen? Op grond van welke motieven, criteria en parameters zegt u dat aan migranten meer jobkansen moeten worden geboden om de werkloosheid bij jongeren in te dijken? Overweegt u in de sector van de werkloosheid en bijhorende banenplannen een transparante vereenvoudiging door te voeren zoals op het federaal niveau? Vindt de Vlaamse regering het nodig om bij de volgende onderhandelingsronde tussen gewesten en gemeenschappen een volledige bevoegdheidsverdeling in de sociaal-economische sector prioritair aan de orde te stellen?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik sluit me aan bij de bekommernissen van de heer Bogaert over de jeugdwerkloosheid. Het is misschien wat mager om die problematiek maar ter sprake te brengen in een vraag om uitleg.

In het monitoringverslag van de administratie Werkgelegenheid van vorig jaar staat dat tot de helft van 2001 jongeren en vrouwen beter scoorden op de arbeidsmarkt, in tegenstelling tot allochtonen en ouderen. We weten uit ervaring dat jongeren de buffers zijn bij een economische crisis. Ze zijn de aanwijzing voor de evolutie van de economische situatie. Het feit dat de jongerenwerkloosheid stijgt, is een slecht teken.

Laurys

Het verwondert ons dan ook dat er in de begroting van de Vlaamse regering geen bijkomende middelen worden uitgetrokken voor werkgelegenheid. De minister heeft gezegd dat hij geen voorstellen doet op vraag van de sociale partners, omdat die hebben gevraagd om zelf voorstellen te mogen doen. De vakbonden waren erover verontwaardigd dat er geen bijkomende middelen waren. Er was sprake van een communicatiestoornis.

Bovendien verwees minister-president Dewael enkele dagen geleden in een onderhoud met de sociale partners naar de begrotingscontrole. Hij beweert dat er dan middelen kunnen worden vrijgemaakt om eventueel tegemoet te komen aan een Vlaams werkgelegenheidsakkoord. Ondertussen weten we dat er 200 miljoen euro moet worden gevonden voor de financiering van gewesten en gemeenschappen. Ik vrees dat er geen bijkomende middelen zullen komen, ook de sociale partners vrezen dat. De energie en de moed om een Vlaams werkgelegenheidsakkoord af te sluiten, staan op een laag pitje. De sociale partners vragen zich af of het zin heeft om bepaalde maatregelen voor te stellen, als er toch geen middelen worden vastgelegd.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, ik deel de bezorgdheid van de heer Laurys over deze materie. Uit mijn contacten met de sociale partners blijkt dat er inderdaad sprake is van een communicatiestoornis. Ik heb altijd begrepen dat er tijdens de lopende begrotingsbesprekingen contact was tussen de sociale partners en de minister-president, met een afspraak over de begrotingscontrole.

We zijn nu bezig met een plan op te stellen. We hebben een voorstel aan de sociale partners overgemaakt, waarop ze de komende dagen een reactie zullen geven. Er wordt gewerkt aan een paar conjuncturele aanpassingen van het beleid. Binnen het werkgelegenheidsbeleid zijn er bepaalde plannings, die toelaten om af en toe bij te sturen. Sterke mensen op de arbeidsmarkt, de buffers, krijgen de eerste reacties van een veranderend economisch klimaat, waarvan we nog steeds niet weten welke richting het zal uitgaan. We weten echter wel dat een en ander is gebaseerd op emoties en vertrouwen van het publiek, de aandeelhouders en de bedrijven.

Wat we in de lopende processen al kunnen voorzien, is de aanpassing van het startbanenplan. Er is een systeem waarbij via de subregionale tewerkstellingscomités wordt bepaald of de doelgroep zal worden uitgebreid tot de plus-25-jarigen of niet. We konden voor alle regio's vaststellen dat de uitbreiding tot de 30-jarigen kon gebeuren. Er is nu een vraag voor een nieuw advies over het herleiden van de doelgroep tot de min-25-jarigen. Ik vermoed, op basis van gegevens die we zelf hebben gezien, dat dit voor tal van subregio's het geval zal zijn. Dat maakt deel uit van het lopende proces van het beleid. De conjuncturele bijsturing is daar ingebouwd.

Dan kom ik tot de tweede vraag van de heer Bogert. We hebben ongeveer 70.000 startbaners gehad. Wallonië had er een pak minder. Uit de cijfers blijkt dat 25 percent van die startbaners in Vlaanderen ouder was dan 25 jaar. In Wallonië bedraagt het aandeel van jongeren ouder dan 25 jaar 13 percent, in Brussel 31 percent. U kunt dus zelf al inschatten wat het effect zou kunnen zijn : een vierde meer startbaners onder de 25 jaar. Ik kan ondertussen ook melden dat mijn federale collega de controle op de uitvoering van het startbanensysteem intensiever heeft gemaakt, om te benadrukken dat het nodig is zich te houden aan die wettelijke verplichting.

De derde vraag ging over de houding tegenover de migranten. Uit alle cijfers komt één duidelijk mechanisme van het aanwervingsbeleid op de arbeidsmarkt naar voren : als het economisch goed gaat in Vlaanderen, dan gaat het een beetje goed voor de allochtonen. Als het economisch slecht gaat, dan gaat het meteen veel slechter voor de allochtonen. Het conjuncturele effect is meteen groter in negatieve zin, en is minder groot in positieve zin. Dat is een reden om daar erg gevoelig voor te zijn.

Er is sprake van een probleem van irrationaliteit. Aan de aanbodzijde is er gekwalificeerd personeel aanwezig. Deze mensen worden echter niet aangeworven voor de functies waarvoor ze geschikt zijn, zonder dat er daarvoor een reden is die verband kan houden met de kwaliteit. Het beleid is erop gericht in te spelen op die irrationaliteit, door tal van sensibiliserende maatregelen. We zijn begonnen met de uitzendkantoren. We zijn nu bezig met het opleiden van alle uitzendconsulenten om gevoelig te zijn voor dat irrationele mechanisme. De uitzendsector doet dat in samenspraak, dus het gebeurt door alle concurrenten samen. Ze gaan bekijken welke elementen ervoor zorgen dat hun klanten, de bedrijven, geen allochtonen aanwerven op

Landuyt

een ogenblik dat ze nood hebben aan het invullen van een vacature, terwijl er toch geschikte allochtonen zijn. Ze onderzoeken of dat niet te maken heeft met bepaalde vacaturevereisten die niets te maken hebben met de kwaliteit van de functie.

Inwerking is immers de beste inburgering. Het is goed voor een maatschappij als iedereen aan het werk is en dit evenwichtig gespreid is.

De voorzitter : Dat is dus een vraag gericht aan werkgevers ?

Minister Renaat Landuyt : Dat is maar één voorbeeld van het beleid. De sensibilisering verloopt aan beide kanten. Met de zelforganisaties en de verenigingen van allochtonen hebben we afspraken gemaakt over de sensibilisering van de allochtonen zelf. Zij moeten worden gestimuleerd om niet van het vooroordeel uit te gaan dat men hen toch niet zal willen. Ook daar wordt op ingegaan. We maken hen duidelijk dat het nog de moeite loont om in te gaan op een vacature, daar er een kans op aanwerving is. De beide kanten worden dus bewerkt.

Ook in het ontwerp van inwerkingsdecreet zal er een evenwicht zijn tussen de plicht van de werkzoekende om zich te verbinden tot het proces van het zoeken naar de eigen mogelijkheden en de plicht van de maatschappij om in mogelijkheden te voorzien. Dat ontwerp zou er binnen een paar weken komen, maar moet nog wel aan de regering worden voorgelegd. Ik wil dit zo spoedig mogelijk meedelen aan de commissie. De tekst is vrijwel af. Waarschijnlijk is hij al terug van de Inspectie van Financiën.

De vierde vraag ging over de transparantie inzake banenplannen. U weet dat we op het Vlaamse niveau bezig zijn met de grote operatie inzake regularisatie. Systematisch zijn we delen van het oude DAC-systeem aan het regulariseren. Dat komt erop neer dat men sectoren structureel subsidieert, zodat mensen vaste contracten kunnen krijgen. Deze operatie is nog bezig in een aantal sectoren. Voor de grootste groep is het geregeld. Verder bestaat qua banenplannen in Vlaanderen alleen het systeem van de werkervaringsplannen. Dat is gekoppeld aan het federale systeem, omdat het hier gaat over een tegemoetkoming inzake sociale zekerheid. Maar andere systemen hebben we niet. Eigenlijk valt er dus niets te vereenvoudigen. Wel zijn er nog de soorten gesco's die worden toegepast in de kinderopvang. We voeren momenteel onderhan-

delingen want ik wil regulariseringsdruk uitoefenen. Het systeem wordt dus wel nog toegepast. Het mechanisme is altijd hetzelfde. Om te vereenvoudigen, kunnen we enkel nog het regularisatieproces voortzetten. Als we niet kunnen regulariseren, proberen we het inkomen te harmoniseren zodat het individu geen verschil voelt.

Het enige wat wij hebben ingevoerd, zijn invoegbedrijven en invoegafdelingen waarbij met vaste contracten wordt gewerkt. We voorzien in een afbouw subsidiëringssysteem voor de vaste contracten. Het gaat dus niet over een nieuw soort baan. We hebben altijd al gezegd dat we geen nieuw soort banensysteem willen invoeren.

De vereenvoudiging van de federale overheid heeft natuurlijk ook gevolgen voor onze methodes en mogelijkheden ter vereenvoudiging. Beide zijn aan elkaar gekoppeld.

U stelde een vraag over de onderhandelingen tussen de gewesten, gemeenschappen en de federale regering. Ik weet niet of een nieuwe onderhandelingsronde wordt gepland. Volgens mij kan wel nog iets worden verbeterd aan de bevoegdheidsverdeling op het vlak van werkgelegenheid. Er moet voortdurend rekening worden gehouden met de koppeling tussen het federale niveau en het regionale niveau. Natuurlijk verlopen de zaken minder soepel dan in het geval dat één niveau alles zelf zou kunnen bepalen. Ik spreek me niet uit over het niveau dat het best geschikt is voor het uitoefenen van deze bevoegdheden. Een aantal zaken kan zeker nog worden verfijnd. We gaan daarin trouwens zo ver mogelijk, maar dit komt straks nog aan bod tijdens de bespreking van de Vlaamse CAO's.

Ik heb een Vlaams startbanen+-plan uitgewerkt. Het dient ter bestrijding van de conjuncturele jeugdwerkloosheid. Een pak maatregelen werden ter advies en indien nodig voor akkoord voorgelegd aan de sociale partners. Ik vermoed dat ik een en ander aan het parlement zal kunnen voorleggen op het einde van deze maand of aan het begin van de volgende. Samen met de VDAB wordt onderzocht op welke punten we conjunctureel kunnen bijsturen. Wij werken op Vlaams niveau heel planmatig aan het beleid. De beleidsnota en beleidsbrieven mogen een conjuncturele bijsturing echter niet uitsluiten.

De hoogte van het budget is niet de maatstaf voor het beleid, evenmin als het aantal decreten de maatstaf voor het politiek handelen van een minister zou zijn. Als dat wel het geval zou zijn, kan bin-

Landuyt

nen de kortste keren worden geklaagd over het niet efficiënt aanwenden van de middelen of over een wettendarree. Als jurist ben ik voorstander van een beperkte wetgeving en van het zo goed mogelijk uitvoeren van de bestaande wetten. Ik ben ook voorstander van het zo efficiënt mogelijk aanwenden van het budget. Uit de geschiedenis van het werkgelegenheidsbudget blijkt dat het budget de jongste twee jaar, in de zogenaamde betere tijden, is blijven stijgen. De regulariseringsoperaties hebben een enorme herleiding van het budget tot gevolg gehad en daarmee moet natuurlijk ook rekening worden gehouden. In de zogenaamde betere tijden is het budget dus blijven stijgen. Het gaat immers niet op om bij een hoge werkloosheid een hoog budget voor werkgelegenheid te hebben en bij een lage werkloosheid een laag. We willen de Vlaming de dienst verlenen om voorbereid te zijn op een maatschappij in volle verandering. Op het vlak van werkgelegenheid houdt dat de dienstverlening voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding in. We bouwen die dienstverlening constant uit. De werkwinkels zijn daar de meest zichtbare uiting van. We willen immers zo dicht mogelijk bij de mensen staan en een service aanbieden die gericht is op de Europese arbeidsmarkt.

Ik nodig iedereen uit om het budget voor werkgelegenheid te analyseren. U zult merken dat het waar mogelijk in drie jaar tijd volledig opnieuw werd georiënteerd. In het licht van het sociaal overleg zullen we nog meer heroriënteren. Bij de budgetcontrole moet ingegrepen worden als dat nodig blijkt. De afgelopen jaren is dat ook gebeurd, en zelfs op een drastische wijze, naar aanleiding van de problemen met Sabena. Het engagement dat de minister-president heel uitdrukkelijk heeft verwoord in de Septemberverklaring, is geen loze belofte.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord, maar ik heb nog een paar bedenkingen. Voor de startbanen is het zo dat een kwalitatieve beleidswijziging geen kwantitatieve verandering inhoudt. Als de startbanen worden voorbehouden voor mensen jonger dan 25, dan zal inderdaad 25 percent van die groep mensen meer aan de bak komen, maar er zal ook een stijging van 25 percent zijn in de groep mensen ouder dan 25 die niet meer aan de bak komen. Het is dus een numerieke broekzak-vestzakoperatie.

Ik herinner me bovendien dat er tijdens de eerste jaren van de huidige legislatuur vaak over de problematiek van de nepstatuten is gediscussieerd. De regularisering van de BTK- en DAC-statuten verloopt gezwind. Wat de gesco's betreft, stellen zich evenwel enkele problemen. Aan dit statuut is namelijk een aanzienlijk federaal luik verbonden. Het betreft hier nochtans de grootste groep te regulariseren werknemers. In totaal gaat het om enkele tienduizenden mensen. Vooral de lokale besturen maken hier veel gebruik van.

De minister heeft indertijd verklaard dat hij hier prioritair werk van wilde maken en dat hij deze problemen nog tijdens deze legislatuur wilde aanpakken. Ik vraag me af wat de stand van zaken momenteel is.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Een minister moet niet op de grootte van zijn budget of op het aantal goedgekeurde decreten worden beoordeeld. Een minister moet echter wel op zijn resultaten worden beoordeeld.

Ik heb vorige week de beleidsnota van de minister even herlezen. De beleidsnota bevat vier doelstellingen. De eerste van de twee strategische doelstellingen is het optrekken van de werkgelegenheidsgraad tot 65 percent tegen 2004. De werkgelegenheidsgraad is ondertussen gedaald. De tweede van deze doelstellingen betreft een betere participatie op de arbeidsmarkt van de achtergestelde bevolkingsgroepen. De resultaten van dit beleid zijn hier al aan bod gekomen. Een beoordeling van de minister op basis van de behaalde resultaten zou geen positieve conclusies opleveren.

Ik wil evenwel niet beweren dat er niets is gebeurd. De minister heeft heel wat initiatieven genomen. De meerwaarde-economie is een goed voorbeeld. Ik vind deze initiatieven evenwel wat te vrijblijvend. Ten tijde van het Verdrag van Leuven zijn een aantal engagementen aangegaan. In 2001 zijn in het Pact van Vilvoorde 21 concrete doelstellingen geformuleerd. Na de bespreking en ondertekening van deze afspraken wordt een verklaring opgesteld. Daarna blijven de goede voornemens evenwel liggen. De problemen worden niet aangepakt. Er worden geen uitvoeringsmaatregelen aangekondigd.

De minister heeft daarnet verklaard dat hij de doelgroep voor de startbanen wil definiëren. Deze definitie is echter al in de reglementering opgenomen. Wanneer er minder dan 3 werklozen per

Laurys

vacature zijn, moet het tot 25 beperkt blijven. Dit is geen nieuwe maatregel.

Ik heb ook het startbanen+-plan eens herlezen. Indien hier geen middelen aan worden verbonden, zal dit plan mijns inziens weinig effectieve resultaten opleveren.

De discussie over de meerwaarde-economie is zeer interessant. Ik meen evenwel dat we ons eens grondig over de Vlaamse sociaal-economische politiek moeten bezinnen. Dit debat zou het kader van een vraag om uitleg evenwel moeten overstijgen.

De Vlaamse overheid voorziet niet in voldoende middelen om de problemen inzake werkgelegenheid aan te pakken. Ik meen niet dat dit de fout van de bevoegde minister is. Het algemene Vlaamse beleid wordt gekenmerkt door de stelling dat de werkgelegenheid bijkomstig is en dat de bedrijven eerst de nodige zuurstof moeten krijgen. Ik betreur het dat de begeleidende maatregelen op zich laten wachten.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Wat de regularisering van de gesco's betreft, voeren we momenteel een discussie met de federale overheid over de tegevoetkomsten inzake de sociale zekerheid die aan een gesubsidieerd contract zijn verbonden.

Ik ben van mening dat de gesco's zo permanent tewerkgesteld zijn dat dit deel van het budget van de sociale zekerheid naar de gewestelijke overheden zou moeten worden getransfereerd. Op die manier zouden de gewesten dit in een subsidiëring kunnen omzetten.

De federale overheid, de bewaker van de sociale zekerheid, vindt dat de gewesten de gesco's op eigen kosten in niet-gesubsidieerde contracten moeten omzetten. De federale overheid vindt bovendien dat de gewesten het gesco-statuut voor nieuwe werklozen moeten aanwenden.

Dit is de stand van zaken inzake de onderhandelingen met de federale overheid. Beide stellingen kunnen het uitgangspunt van een logische redenering vormen. Ondertussen kunnen de gesco's op eigen kosten worden geregulariseerd. Aangezien ik dit wil stimuleren, hanteer ik het mechanisme van de invoegafdelingen. Dit mechanisme stimuleert trouwens het uitschrijven van vaste contracten.

Wat de BKO betreft, is de Vlaamse overheid een zuiver op het gesco-statuut gebaseerde sector aan het uitbouwen. Ik heb al opgemerkt dat dit niet zo positief is voor de werknemers. Bovendien zou dit op termijn een structureel gevaar voor de hele sector kunnen betekenen. Ik zoek momenteel een mogelijkheid om de nieuwe gesco's aan de regularisatie van de huidige gesco's te koppelen. Ik voer hierover momenteel een discussie met de minister van Welzijn. Ik hoop binnen enkele weken een paar stappen in de goede richting te kunnen zetten.

De minister van Binnenlandse Zaken is momenteel een inventaris van de door gemeentelijke besturen tewerkgestelde gesco's aan het opstellen. De oplossing voor dit probleem behelst eens te meer een financiële transfer. Er zijn twee mogelijkheden. We kunnen dit op eigen kosten doen of we kunnen een akkoord met de federale overheid afsluiten. Dit is haast een permanent agendapunt op het interministerieel overleg.

De heer Laurys heeft gelijk wanneer hij stelt dat we dit punt in een algemeen kader moeten plaatsen. Hoewel we mensen op hun resultaten moeten beoordelen, moeten we ook de oorzaken van die resultaten in het oog houden.

Men maakte twee jaar geleden de opmerking dat het gemakkelijk was goede resultaten te bereiken omdat de economie goed draaide. Zodra men echter geen goede resultaten meer bereikt, vergeet men dat ook de economie een rol speelt. Men moet eerlijk zijn in de beoordeling. De resultaten die men wil bereiken, vormen een criterium, maar men mag zijn verstand niet op nul zetten bij het analyseren van de oorzaken van beïnvloeding van het resultaat. Men moet dat rustig en algemeen bekijken. Men zou kunnen spreken van een soort spanning tussen zij die ervan overtuigd zijn dat de economie alle problemen vanzelf oplost, wat ik altijd heb tegengesproken, en zij die denken dat we permanent moeten ingrijpen op de arbeidsmarkt om de economie sociaal bij te sturen. Ik behoor tot deze groep.

Momenteel heeft het sociaal overleg plaats en straks is er de begrotingscontrole. We hebben goede maatregelen genomen. Hebben we geld tekort, dan zal er een discussie komen bij de begrotingscontrole. Zo heeft de minister-president het officieel aangekondigd in het Vlaams Parlement.

De heer Jan Laurys : De minister van Werkgelegenheid weet dat er geen middelen zullen zijn bij de begrotingscontrole.

Minister Renaat Landuyt : Dat is niet waar, daar ben ik van overtuigd. Ik wil niet meespelen in oude vormen en gedachten. Ik kon het me gemakkelijk maken, en met de steun van de sociale partners zeggen hoe groot mijn budget is, maar dat is niet ernstig. Men moet heel duidelijk aanwijzen wat men gaat doen en waar men zal bijsturen. Ik doe de oefening heel ernstig in samenspraak met de sociale partners.

Het moet me ook van het hart dat de inspiratie van de sociale partners niet groot is. Ze zeggen alleen dat er meer geld moet komen voor het werkgelegenheidsbeleid maar ze zeggen niet waarvoor precies. Ik heb het document, dat u al hebt gelezen, in alle vertrouwen aan de sociale partners gegeven, met de nodige codes. Ik doe een paar voorstellen en vraag hen die te bekijken. Ik heb nog geen concreet tegenvoorstel gekregen over hoe de zaak moet aangepakt worden in onze huidige economische situatie. Ik probeer mijn werk goed te doen en zeg hen wat mijn plannen zijn. Zelfs als de sociale partners niet akkoord zijn, zal ik mijn verantwoordelijkheid nemen binnen de mogelijkheden die ik heb met de VDAB. Ik ben samen met de VDAB aan het nagaan hoe we ons in eerste instantie conjunctureel kunnen aanpassen binnen onze mogelijkheden. We moeten de begrotingscontrole echter gebruiken waarvoor ze dient.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Er is inderdaad een probleem van dikwijls ten onrechte gebruikte argumenten over de greep van het beleid op de werkgelegenheid. In het regeerakkoord staat dat men streeft naar de verhoging van de werkgelegenheidsgraad. Nu is er een probleem om te toetsen of het beleid inderdaad wel structureel de trend naar een hogere werkgelegenheidsgraad bereikt heeft omdat er een conjuncturele factor bij betrokken is.

Bij het Steunpunt voor Werkgelegenheid, waar wetenschappelijk werk wordt verricht, zou men in de toekomst eens moeten nadenken over het opstellen van een indicator die de conjuncturele invloed neutraliseert. Zo kunnen we een betere beoordeling krijgen van het beleid omdat dan alleen de structurele trend overblijft. Want zoals men de cycli in de werkloosheid niet kan beoordelen door ze van maand tot maand te bekijken, maar van jaar tot jaar, moet men in de werkgelegenheidsgraad een neutralisatie doorvoeren voor de louter conjuncturele invloeden. Ik suggereer de minister aan het Steunpunt voor Werkgelegenheid te vragen om de cijfers in die zin op te stellen. Ook ik wil graag

weten of we gunstig of ongunstig evolueren. De louter absolute cijfers inzake de werkgelegenheidsgraad zoals ze nu worden voorgesteld, zijn daarvoor geen goede indicatie.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik sluit me aan bij de heer Laurys.

Mijnheer de minister, u kondigt een aanvulling aan bij het inburgeringsdecreet, namelijk een inwerkingsdecreet. Voor de inburgering heeft men 10 miljoen euro terwijl men eigenlijk 40 miljoen euro nodig heeft. Indien u bij de inburgering een luik voor de inwerking voegt, met bijkomende inspanningen voor allochtonen – waar de werkloosheid de laatste jaren enorm is toegenomen, namelijk van 9 naar 16 percent – inzake vorming, opleiding en begeleidingstraject, hebt u bijkomende middelen nodig. Het kan ook zijn dat de VDAB slecht is georganiseerd en het niet goed aanpakt. Voor de taallessen hebt u vier tot vijf keer meer geld nodig om iedereen een bijkomende scholing te geven. Een inwerkingsdecreet zal ook meer middelen vragen. Het is niet omdat het budget voor werkgelegenheid stijgt, dat men automatisch ook meer doet voor werkgelegenheid.

Voor de inburgering wordt 360 miljoen uitgetrokken. Nu reeds wordt erkend dat dit bedrag verviervoudigd moet worden, enkel voor de taallessen. Voor de algemene vorming zullen die middelen ook substantieel moeten worden verhoogd.

Als fractieleider stel ik vast dat in het parlement enkel segmentaire discussies worden gevoerd. In de commissie voor Economie behandelen we de terugval van de buitenlandse investeringen, onderzoek en ontwikkeling, en de regionale ontwikkeling. Elke minister zegt steeds dat hij niet meer kan doen dan wat in zijn sector gebeurt. Er wordt telkens verwezen naar de internationale conjunctuur of de onvoltooide staatsvorming, waardoor we een aantal bevoegdheden niet hebben. Ik heb steeds meer de indruk dat de Vlaamse regering machteloos de toestand ondergaat. De werkloosheid stijgt, de faillissementen nemen toe, de buitenlandse investeringen vallen terug. Minister-president Dewael zegt trouwens dat we een dipje in de conjunctuur meemaken en dat we moeten wachten tot we daar uit komen.

Ik zal volgende maandag aan het Bureau voorstellen een algemeen debat te houden over de sociaal-economische situatie in Vlaanderen. Bepaalde indi-

Van Rompuy

catoren staan op rood. Ik heb vorige week cijfers over de buitenlandse investeringen gezien. Ze zijn als het ware ineengestort. Een van de redenen waarom we in 2000 een sterke groei hebben gekend, is dat er toen op dat vlak een piek was die we in 10 jaar tijd niet hebben gekend. Hetzelfde geldt voor het startersplan. Door het ineenkappen van de technologiesector zijn er veel minder startende bedrijven.

Ook het parlement kijkt gefragmenteerd aan tegen deze dossiers. De Vlaamse regering verschuilt zich deels achter de internationale ontwikkeling, en het gebrek aan structuur en hefboomen. Tijdens de vorige legislatuur hebben we steeds gesteld dat we de hefboomen in handen moeten hebben. Mijnheer de minister, u zegt nu dat u zich niet wenst uit te spreken over het niveau waarop het debat over de flexibiliteit op de arbeidsmarkt moet worden gevoerd. Ik ging ervanuit dat we de radicale keuze al hadden gemaakt.

Mijnheer de voorzitter, mijn fractie zal volgende maandag aan het Bureau voorstellen hierover een debat te houden. De timing zal kloppen. Mijnheer de minister, u zult dan een aantal voorstellen hebben geformuleerd. Er zijn meer middelen nodig voor de economie. U kunt dit gegeven moeilijk negeren. Zoals gisteren op het VEV-congres bleek, bestaat er onrust over de houding van de Vlaamse regering. Minister-president Dewael heeft de afgelopen tijd toespraken gehouden. De vraag is of men de conjunctuur en de staatshervorming ondergaat, of dat men integendeel kiest voor een voluntaristisch beleid waarvoor middelen ter beschikking worden gesteld.

Het Vlaams Parlement houdt zich te veel bezig met deelsegmenten. We moeten de zaak algemeen bekijken. Ten tijde van het Renaultdrama hebben we een debat gevoerd over de slagkracht van de Vlaamse economie in een aantal sectoren.

De voorzitter : De echte incentives om meer tewerkstelling te bekomen, vallen onder de bevoegdheid van de commissie voor Economie. Wij kunnen het hier enkel hebben over de randverschijnselen. We kunnen eventueel oplossingen zoeken voor tewerkstelling via opleidingen maar de echte prikkel moet komen van de economie zelf.

De heer Eric Van Rompuy : De competitiviteit is aangetast. We kijken daar machteloos op toe. De concurrentiekracht is in Vlaanderen de afgelopen jaren gedaald. Het Vlaams Parlement heeft steeds

gesteld dat we de hefboomen in handen moeten krijgen. Vanuit de Vlaamse regering komt er geen enkel signaal dat ze daarvoor vecht, wel integendeel. Ze ondergaat de zaken passief. Ze wacht op betere tijden. Ook het bedrijfsleven en de vakbonden moeten de zaak in zijn geheel bekijken.

Mijnheer de minister, als u het hebt over de allochtonen, dan spreekt u toch over een voluntaristisch beleid waarvoor meer middelen nodig zullen zijn. Anders heb ik niet goed begrepen wat u in het interview hebt gezegd.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Voorhamme, het is een goed idee om de conjuncturele en structurele gegevens uit de cijfers te halen. De cijfers over de langdurige werkloosheid vallen structureel mee.

Mijnheer Van Rompuy, deze namiddag wordt in deze commissie een hoorzitting gehouden over de expansiesteun. Ze sluit aan op het algemeen debat. Ik heb vroeger al gesteld dat we het tewerkstellingscriterium opnieuw beter moeten benaderen binnen de expansiesteun. Anderen hebben dat ook gezegd.

Het inwerkingsdecreet legt het tweede traject vast, waarmee de VDAB op dit ogenblik bezig is. Het gaat ook over het efficiënt aanwenden van middelen. In het kader van de taalopleidingen is er een publiek debat bezig tussen verschillende partners, over hoe de wachtlijsten voor de vormingen kunnen worden gemeten. Dat is geen luchtledig debat, het gaat over het aanwenden van de bestaande middelen, wat blijkbaar efficiënter zou kunnen gebeuren. De allochtonenverenigingen hebben ook opgemerkt dat de taalopleidingen afstotend kunnen werken. Ze vragen meer functioneel gerichte taalopleidingen. Dat kan verklaren waarom er mensen afhaken, en daar willen ze iets aan doen. Het gaat dan nog steeds over bestaande middelen.

In het inwerkingsdecreet zal een plicht voor de werkzoekenden worden omschreven, omdat we de bestaande middelen efficiënt willen aanwenden. Dat betekent dat er evengoed aan de allochtone werkzoekenden een verplichting wordt opgelegd. Ik ben een voorstander van het zo efficiënt mogelijk aanwenden van het belastinggeld van de mensen. We zijn daar nog veel te weinig mee bezig. Het is te gemakkelijk om te zeggen dat met meer geld een beter beleid kan worden gevoerd. Ik zal nooit betrap worden op dat soort uitspraken. Deze namiddag wordt dat in het kader van het decreet op

Landuyt

de expansiesteun besproken. We moeten daarover in alle eerlijkheid kunnen discussiëren. De hele Vlaamse regering staat daarvoor open.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de evolutie van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de evolutie van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

– *De heer Bogaert, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, door mijn laattijdigheid heb ik noodgedwongen interessante elementen van de discussie over de werkloosheid moeten missen. Ik sluit me volledig aan bij het voorstel van de heer Van Rompuy om eerstdaags een discussie ten gronde over tewerkstelling te voeren. Wat heeft de regering ons voorgehouden? Wat is er gebeurd? Wat is de realiteit op het veld?

In 1999 hield de regering ons een verhoging van de werkzaamheidsgraad voor. Daarbij werd gesteld dat de werkzaamheidsgraad bij ons schromelijk laag is, namelijk 59,5 procent. Dat zou met bekwaame spoed moeten worden opgetrokken naar 65 procent. Dat is een mooie en een ambitieuze doelstelling. Er zouden per jaar 30.000 jobs moeten bijkomen, tegen het einde van de legislatuur betekent dat 150.000 extra jobs.

Bij het einde van de vorige legislatuur werd in het verdrag van Leuven gesteld dat de ambitie een halvering van de werkloosheid moest zijn. De werkloosheidsgraad in 1999 kennende, betekende dat full employment.

Na 1999 is er een technische herziening gekomen bij het definiëren van die werkzaamheidsgraad. Er kwam dus een andere manier van berekenen. In

1999 bedroeg de werkzaamheidsgraad 61,5 procent. Tegen het einde van de zittingsperiode zou die worden opgetrokken tot 70 procent. Gedurende die 5 jaar zouden er 30.000 extra banen worden gecreëerd. Door de aanpassing van de parameters zou men echter moeten uitkomen op ongeveer 67 procent. Tegen het fameuze scharnierjaar 2010 zou dit zelfs 70 procent moeten kunnen bedragen.

Ik heb hier uw beleidsbrief van vorig jaar. U wist dat het economisch moeilijker aan het worden was. U wist dat er structurele, maar ook conjuncturele problemen waren. Er was veel meer aan de hand dan de gebeurtenissen van 11 september. De economische vertraging was al duidelijk aanwijsbaar vanaf april of mei. Toch liet u zich superambitieuze uit in uw beleidsbrief. Meerdere leden hebben daar reeds op gewezen. U zei dat de tewerkstellingstoename voor 2001 kon worden bepaald op 0,6 procent, en dat die voor dit jaar 0,7 procent zou bedragen. Concreet zou dit neerkomen op respectievelijk 26.000 en 29.000 extra banen. Dat is iets minder dan de vooropgestelde 30.000 banen. Maar in het licht van wat er structureel en conjunctureel aan de hand was, was dit toch wel heel gespierde taal. Ik ben benieuwd wat daarvan overblijft.

We kennen de realiteit. Die is ook tot uiting gekomen in de vragen van bepaalde collega's. Het beleid komt neer op het sombere beeld van steeds meer faillissementen en een enorme toename van de werkloosheid, in plaats van dat er jobs worden gecreëerd. Dit is niet alleen zo bij de allochtonen. Voor de eerste maal in jaren kunnen ook onze geschoolden, zelfs hogeschoolden, niet meer worden ingepast in de arbeidsmarkt. De conclusie van het Steunpunt Werkgelegenheid, Vorming en Arbeid is dat de werkzaamheidsgraad vandaag 63,4 procent bedraagt. Dat zijn de harde cijfers. Meer zelfs, er is een afname van de werkzaamheidsgraad bij de mannen. Er is een lichte stijging bij de vrouwen. Maar ik benadruk nogmaals wat ik daarnet al zei: voor het eerst in jaren kennen de geschoolden alle moeite van de wereld – en dan druk ik me nog zwak uit – om een plaats te vinden op de arbeidsmarkt.

Ik wil dus de perspectieven die ons zijn voorgehouden toetsen aan de realiteit van vandaag en de realiteit zoals we ze al kunnen inschatten binnen 10 maanden, wanneer deze zittingsperiode ten einde is. Mijnheer de minister, ik denk dat u de conclusie van het Steunpunt Werkgelegenheid beaamt, namelijk dat de werkzaamheidsgraad vandaag 63,4 procent bedraagt. Dat is heel ver van het vooropgestelde doel van 67 procent. Ondertussen zijn we een jaar verder. Uw beleidsbrief had het over

Vandenbroeke

26.000 jobs voor 2001. Hoeveel jobs zijn er daadwerkelijk gecreëerd in dat jaar? Uw beleidsbrief zinspeelde erop dat dit in 2002 verder zou worden opgetrokken, met een groeicoëfficiënt van 0,7 procent, of 29.000 jobs. Het jaar is uiteraard nog niet om, maar kunt u nu al inschatten wat het eindresultaat zal zijn? Ik denk dat dit ver onder de vooropgestelde 29.000 jobs zal blijven. Er resten u nog 10 maanden. Hoe denkt u uiteindelijk de norm van 67 procent te halen? Ik ben benieuwd naar uw antwoord en naar het bijkomende debat waarnaar de heer Van Rompuy verwees. We zijn ambitieus van start gegaan. Het doel was dat we binnen deze zittingsperiode zouden zorgen voor 5 maal 30.000 of 150.000 jobs, wat min of meer neerkomt op volledige tewerkstelling. We zijn daar ver van verwijderd, denk ik.

De voorzitter : Er is vanmorgen in deze commissie heel veel gepraat over deze problematiek. Zoals de heer Voorhamme en de heer Van Rompuy hebben gezegd, zou er een soort rondetafelconferentie moeten komen die het engere debat tussen de Vlaamse regering en de sociale partners overstijgt. Ik heb de indruk dat het parlement bij de opmaak van de doelstellingen inzake Kleurrijk Vlaanderen weinig of niet is betrokken. Het parlement zou stimulansen mogen geven om op hoger niveau rond de tafel te gaan zitten en te praten over het beleid. Hopelijk zal het Bureau hierover een besluit nemen.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik volg al een hele tijd de debatten over werkloosheid in dit parlement. We moeten ons hoeden voor paniekvoetbal. Natuurlijk is het zo dat de huidige conjunctuur niet alleen ons land, maar de hele wereld aantast. De heer Van Rompuy heeft het over het probleem met buitenlandse investeringen, maar zelfs de grootste verklaringen kunnen daaraan niets veranderen, want er is een storing in de wereldeconomie. Ik hoop dat die storing niet te lang zal duren. Ondertussen kunnen we een aantal punctuele aanpassingen van het beleid doorvoeren.

Ik steun de heer Van Goethem in zijn pleidooi dat er voor de werkgelegenheid eerst een creatieve fase nodig is. In de eerste plaats zijn er ondernemers nodig, want er kan geen werkgelegenheidsbeleid worden gevoerd zonder een ondernemingsbeleid. De regering doet heel hard haar best om het Vlaamse ondernemerschap wakker te schudden.

Het was immers aan het slapen omwille van de hoge welvaart en de gemakzucht die daarvan het gevolg is. Alleen door het ondernemerschap te steunen, kan werkgelegenheid ontstaan. Het parlement kan wel over werkgelegenheid praten, maar kan er geen creëren. We kunnen enkel zorgen voor een klimaat dat het voor de ondernemers makkelijker maakt om te investeren, om te starten, om uit te breiden en om aan kostenbeheersing te doen.

Heel wat factoren vallen absoluut buiten ons Vlaamse beleid. Over het grootste probleem wordt heel weinig gesproken : de massale delocalisatie naar Oost-Europa. Dat is een volledig nieuw element van ons economisch bestel. Ik hoop dat die landen zo snel mogelijk tot de EU toetreden zodat we de situatie onder controle krijgen. De arbeidskosten in die landen moeten verhogen, want momenteel wordt een arbeidskostenstrijd gestreden.

De premier vraagt voorzichtigheid bij de loononderhandelingen. De sociale partners moeten ook beseffen dat we niet leven in de kleine afgesloten Vlaamse ruimte, maar dat we deel uitmaken van een wereldeconomie met spelregels waar we niet zomaar tegenin kunnen gaan.

Het is belangrijk om de zaak positief te benaderen. De heer Vandenbroeke weet ook dat er altijd cyclische bewegingen zijn in de economie. Niet alles gaat slecht, er is ook hoop. Die cycli zijn sterk gebonden aan de beursevolutie en de beurs biedt reeds een aantal nieuwe perspectieven. We moeten de economie positief benaderen en optimistisch blijven. We mogen de zaak niet dramatiseren en doen alsof de hele Vlaamse economie aan het instorten is. Laten we samen zoeken hoe we op korte termijn de tijdelijke problemen kunnen oplossen. Alle experts verwachten over 2 tot 3 jaar opnieuw een forse stijging van de conjunctuur.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de bekommernissen van de heer Vandenbroeke, al is zijn vraag deze voormiddag al woordelijk aan bod gekomen. Ik ben het met de minister eens dat het geen oplossing is om altijd maar meer middelen te vragen, zoals de sociale partners doen. Er is natuurlijk nog een middenweg tussen enerzijds niets anders doen dan middelen vragen zonder ze concreet te besteden en anderzijds het voeren van een vrijblijvend debat. Ik heb al verwezen naar het verdrag van Leuven, het pact van Vilvoorde, levenslang leren, het Trivisi-overleg, het meerwaardeoverleg en de vele rondetafelgesprekken. Wij vragen concrete maatregelen.

Laurys

Ik ga ervan uit dat wij als volksvertegenwoordiger kennis mogen nemen van stukken die de minister vrijblijvend aan de sociale partners geeft, zoals het startbanenplan. Een flexibele IBO is een goed instrument om de werkvloer te gebruiken in het licht van de werkgelegenheid. We hebben meer behoefte aan concrete, uitvoerbare, transparante maatregelen dan aan nog een overleggronde die uitmondt in vrijblijvende verklaringen waarover niemand het later nog heeft.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, in onze zoektocht naar nieuwe banen mogen we niet in de val trappen en opnieuw nepjobs creëren in een of ander circuit, die economisch niet verantwoord zijn en geen meerwaarde hebben. De incentive moet wel degelijk komen van de competitiviteit van onze ondernemingen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, met alle begrip voor mensen die pas later aan deze commissievergadering deelnemen, moet ik er toch op wijzen dat we al veel hebben besproken. Op de eerste en tweede vraag kan ik heel kort antwoorden door te verwijzen naar de RSZ-databank. Daaruit blijkt dat het aantal Vlaamse werknemers in loondienst in 2001 is gestegen met 27.300. Dat cijfer ligt dus hoger dan de inschatting in onze beleidsbrief.

De derde vraag betrof de meer recente evolutie. Uit de snelle schattingen van de tewerkstelling via de RSZ blijkt een stijging met 6.300 werknemers of 0,3 percent in 2001-2002.

Wat de vooruitzichten betreft, kan ik hier enkel melden dat ik in de beleidsbrief 2003 enkele correcties en indicaties zal moeten aanbrenge.

De vierde en de vijfde vraag kan ik enkel behoorlijk beantwoorden door naar de beleidsbrief 2003 te verwijzen. Ik hoop dat de vraagsteller hiervoor begrip kan opbrengen.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Mijnheer de minister, ik heb hier alle begrip voor. Zodra ik uw beleidsbrief in handen krijg, zal ik dit verder uitspitten. We moeten uiteraard eerlijk en correct met de cijfers omspringen.

Er zijn momenteel twee bewegingen aan de gang. De eerste beweging betreft de demografische afgeleide. De instroom zal de komende jaren nog toenemen. De tweede beweging betreft de inschakeling van de nieuwkomers in de arbeidsmarkt. De vraag is hoeveel nieuwkomers werk zullen vinden. Samen bieden deze elementen me een zicht op de werkloosheid.

Het verontrust me ten eerste dat de hogeschoolden voor het eerst sinds jaren weer met een acuut probleem worden geconfronteerd. Blijkbaar kunnen de hogeschoolden niet langer vlot in de arbeidsmarkt worden ingepast.

We moeten de huidige situatie grondig bespreken. Dit betekent uiteraard niet dat we in doemdenken moeten vervallen. We moeten de nodige realiteitszin aan de dag leggen. Er stellen zich niet enkel conjuncturele problemen. De Vlaamse economie wordt tevens met structurele problemen geconfronteerd.

Gezien onze gebrekkige hefboomkracht, is de risicofactor immens. Het gaat hier niet langer over delocatie. De textielsector stelt nog steeds 40.000 mensen te werk. Deze sector gaat evenwel langzaam ten onder. Nu de milieuheffingen niet langer aftrekbaar zijn, zijn de bedrijven niet langer concurrentieel. Ik geef dit voorbeeld enkel om aan te tonen dat er niet enkel conjuncturele problemen zijn. We moeten ook de structurele problemen grondig bespreken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.35 uur.*
